

Stap voor stap naar een beter
**transitie-
management**

HUISVESTING RANTSOEN KALVING

Stap voor stap naar een beter transitie management

HUISVESTING

- Welke looplijnen volgen je droogstaande koeien? 4
- Hoeveel plaatsen heb je nodig voor droogstand? 6
- Bewegingen je droogstaande koeien voldoende? 7

RANTSOEN

- Hoe bereid je de koe voor op de droogzetdatum? 8
- Bereken je het droogstandsrantsoen wel eens met je voederadviseur? 9
- Wijzig je de rantsoenhoeveelheid als het aantal droogstaande koeien verandert? 10
- Kunnen alle droogstaande koeien tegelijk eten? 11
- Weeg jij hoeveel de droogstaande koeien werkelijk eten? 12

KALVING

- Ontsmet jij de hulpmiddelen bij de kalving? 14
- Geef jij de koe lauw water na de kalving? 15
- Staat de koe recht na de kalving? 16
- Loopt de koe geen infectie op na de kalving? 17

Een voorbeeld

Een melkveebedrijf met honderd koeien verbetert zijn transitie.
Stel dat de vervanging daardoor daalt met 7%, dan zorgt dat volgens onze berekeningen jaarlijks voor...

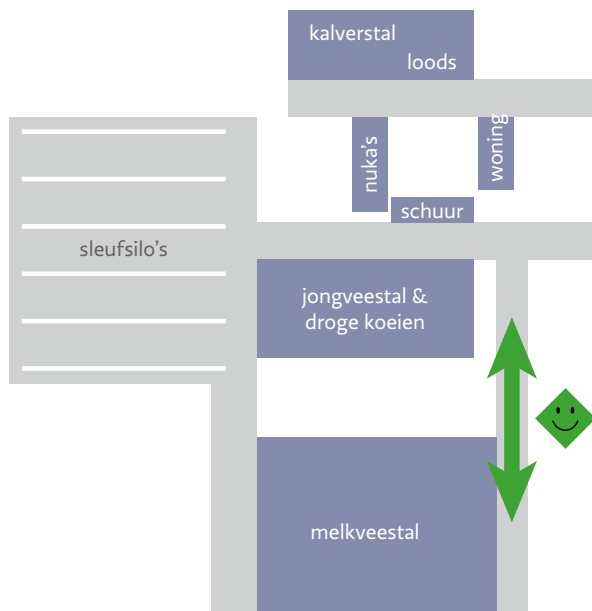
- 10.500 euro minder opfokkosten op het bedrijf
- 2,7 ha winst in ruwvoederteelt
- 3,7 ha winst in mestafzet
- 11,7% minder methaanuitstoot per kg melk (als de vervanging gemiddeld 5% daalt).

* Berekening gesimuleerd door ILVO.

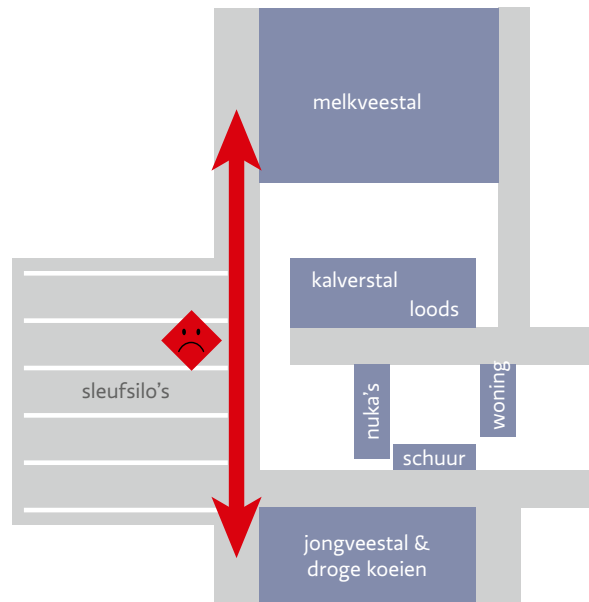
Welke looplijnen volgen je droogstaande koeien?

HUISVESTING

In ideale omstandigheden moet je de droogstaande koeien niet te ver verplaatsen.

HUISVESTING

Hoeveel plaatsen heb je nodig voor droogstand?

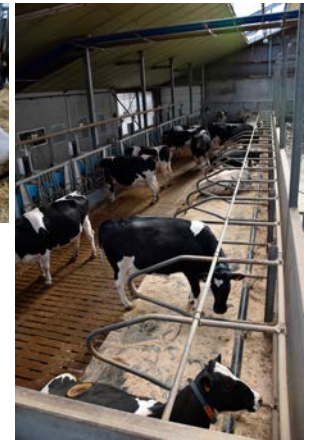
Soms is er een piek in de kalvingen. Rekening houdend met een gespreid afkalfpatroon en 42 dagen droogstand is het raadzaam om dit aantal stalplaatsen te respecteren:

Aantal melkkoeien op het bedrijf	Benodigde oppervlakte (op stro)					
	60	80	100	120	140	160
Aantal droogstaande koeien	7 68m ²	9 91m ²	11 114m ²	14 137m ²	16 160m ²	18 183m ²
Aantal vaarzen 6 weken voor kalving	3 28m ²	4 37m ²	5 46m ²	6 55m ²	6 65m ²	7 74m ²
Totaal aantal plaatsen (samen gehuisvest)	10 96m ²	13 128m ²	16 160m ²	19 192m ²	22 224m ²	26 256m ²

Bewegen je droogstaande koeien voldoende?

Wetenschappelijke studies tonen aan dat droogstaande koeien fitter zijn na de kalving als ze meer bewegingsruimte hebben.

Hoe bereid je de koe voor op de droogzetdatum?

Als je koe op de droogzetdatum nog **meer dan 15 liter melk** produceert ...

doe dan niet het volgende:

- de koe geen water meer geven;
- de koe op zuiver stro zetten;
- de koe doormelken;
- de koe één keer per dag melken.

doe dan wel het volgende:

- verminder VEM en RE **vier weken** voor de droogzetdatum.
- start het droogstandsrantsoen **één week** voor de droogzetdatum.

Bereken je het droogstands- rantsoen wel eens met je voederadviseur?

De concrete invulling van het droogstands- rantsoen is voor elk bedrijf anders.

Voorbeeld per dier per dag:*

	Far off	Close up
VEM	7000	9000
DVE	≥ 300 g	600 g

Let op: Besteed voldoende aandacht aan de mineralenvoorziening. Vergelijk etiketten niet enkel op de aanwezigheid van mineralen en sporenelementen, maar ook op de hoeveelheid en vorm. Vraag tips aan je voederadviseur.

Tip: Bereken het droogstandsrantsoen telkens de kuil verandert.

*bron: brochure melkveevoeding op basis van cursus Daniël De Brabander

Wijzig je de rantsoen- hoeveelheid als het aantal droogstaande koeien verandert?

RANTSOEN

Bereken vooraf voor elke situatie het benodigde rantsoen met behulp van onderstaande tabel. Hang dit schema op in de stal.

Voedermiddel	Aantal koeien				
	4	6	8	10	12
Maïs					
Stro					
Krachtvoeder					
Mineralen					
.....					

Let op: Vaak kan de koe beter gehakseld stro opnemen dan lang stro.

Kunnen alle droogstaande koeien tegelijk eten?

Voorzie voor elke droogstaande koe één voederplaats, zodat de koeien voldoende blijven eten in de droogstandsperiode.

RANTSOEN

Weeg jij hoeveel de droogstaande koeien werkelijk eten?

RANTSOEN

Met eenvoudige technieken kan je achterhalen hoeveel een droogstaande koe eet.

Tip: Weeg wat je droogstaande koeien eten. Dat kan bijvoorbeeld met een aardappelweeschaal. Zo kan je tijdig ingrijpen als de opname van droge stof te laag is.

Tip: De breedte van een veilingbak komt overeen met de breedte van één voederplek.

RANTSOEN

Ontsmet jij de hulpmiddelen bij de kalving?

KALVING

Hulpmiddelen ontsmetten voorkomt witvuilen en zorgt ervoor dat de nageboorte doorgaat.

Tip: Zet voor de kalving een emmer met warm water en ontsmettingsproduct klaar. Gooi er tijdens de geboorte snel alle hulpmiddelen, zoals touwtjes en stokken, in. Zo heb je nadien minder werk!

Geef jij de koe lauw water na de kalving?

KALVING

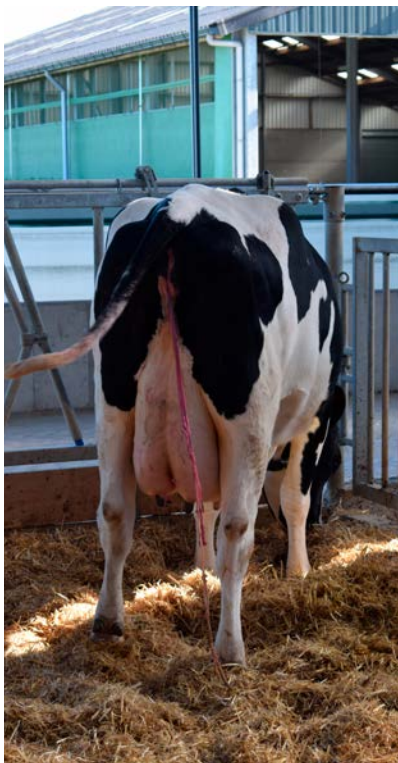
Na de kalving is de koe uitgeteld. Een slok water doet haar deugd! Bovendien is er minder kans dat de lebmaag draait, omdat ze gevuld is.

Staat de koe recht na de kalving?

KALVING

Staat de koe na de kalving recht? Dat is een eerste signaal van fitheid.

Loopt de koe geen infectie op na de kalving?

KALVING

Houd na de kalving je thermometer bij de hand. Volg de temperatuur van de koe in de eerste zeven dagen na de kalving zorgvuldig op.

HEB JE NOG VRAGEN?

Wil je meer weten of heb je nog vragen? Neem dan contact op met een van de partners.

INAGRO

Ilse Louwagie ilse.louwagie@inagro.be
051 27 33 78

ILVO

Leen Vandaele leen.vandaele@ilvo.vlaanderen.be
09 272 26 26

HOOIBEKHOEVE

Els Stevens e.stevens@provincieantwerpen.be
014 85 27 07

Dit boekje is een initiatief van Inagro, in samenwerking met ILVO en Hooibeekehoeve. Het kwam tot stand in het demonstratieproject “doelgericht verlengen levensduur melkvee: goed voor boer en klimaat”, met steun van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

